

Nd.

63. Frumvarp til laga

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin i milliríkjasamningi 23. marz 1937, um möskva fisknetja og minnsta mál á fiski.

Frá sjávarútvegsnefnd.

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, með auglýsingu i Stjórnartíðindunum, að samningur, sem undirritaður var i London þann 23. marz 1937, milli Íslands, Belgíu, Danmerkur, Þýskalands, sameinaða konungsrikisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, írka fríríkisins, Hollands, Noregs, Póllands og Svíþjóðar, um möskva fisknetja og minnsta mál á fiski, skuli koma i gildi. Ennfremur er ráðherra heimilt að setja frekari ákvæði, er kynnu að vera nauðsynleg til þess að framfylgja greindum samningi.

Samningurinn, i þýðingu á íslenzku, er prentaður með lögum þessum ásamt fylgiskjölum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

SAMNINGUR

milli Íslands, Belgíu, Danmerkur, Þýskalands, sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, írsku fríríkisins, Hollands, Noregs, Póllands og Svíþjóðar, um möskva fisknetja og minnsta mál á fiski.

Þ ý ð i n g :

Þar sem ríkisstjórnir Belgíu, Danmerkur, Þýskalands, sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, Íslands, írsku fríríkisins, Hollands, Noregs, Póllands og Svíþjóðar óska að gera samning um möskva fisknetja og minnsta mál á fiski, hafa þær orðið ásáttar um eftirfarandi atriði:

1. grein.

Samningsríkin skulu, í löndum þeirra, er samningur þessi nær til, gera viðeigandi ráðstafanir til þess að tryggja framkvæmd ákvæða samningsins og (jafnframt) hegningu fyrir brot á sömu ákvæðum.

2. grein.

Skip þau, er þessi samningur nær til, eru fiskiskip og bátar, eins og skilgreint er í fylgiskjali V, er skrásettir eru eða eru í eign í löndum þeim, er samningurinn nær til.

3. grein.

Málshöfðanir út af brotum á þessum samningi skulu gerðar af eða í nafni ríkisins, eða af hlutaðeigandi opinberri stjórnardeild.

4. grein.

Þessi samningur gildir um fiskveiðar í Norður-Atlantshafi og aðliggjandi höfum, eins og skilgreint er í fylgiskjali I, en til þeirra hafsvæða, er um ræðir í fylgiskjali II, nær samningurinn ekki.

5. og 6. grein skulu þó ekki gilda um hafsvæði, þar sem eitthvert samningsríkja hefir einkarétt til fiskveiða.

5. grein.

Það er bannað að hafa um borð eða nota á nokkru fiskiskipi eða bát allskonar hotnörpur, dragnet eða önnur net, sem toguð eru eða dregin eftir hafshotninum eða nálægt honum, með möskvum, sem eru minni en þeir, er um ræðir í fylgiskjali III.

Slík net, með minni möskvum en þeim, er um ræðir í fylgiskjali III, má þó hafa um borð og nota í fiskiskipum eða bátum, er veiða makríl, sildartegundir, ál, fjörsung (*Trachinus draco*), rækjur, kampalampa, leturhumar eða lindýr. Samningsríkin skuldbinda sig að gera ráðstafanir til þess, að net, sem þessi undanþága gildir um, verði ekki notuð til þess að veiða fiska annarar tegundar en þá, er þessi grein getur um.

6. grein.

Bannað er að nota nokkurn útbúnað til þess að teppa eða minnka á annan hátt möskvana á hvaða hluta netsins sem er.

7. grein.

Bannað er á þeim svæðum, er þessi samningur gildir um, að leggja á land, selja eða sýna eða bjóða til sölu nokkurn sjófisk af þeim tegundum, sem taldar eru í fylgiskjali IV. og er undir þeirri stærð, sem þar er ákveðin fyrir hvern fisk.

Samningsríkin skulu setja lagafyrirmæli og framfylgja þeim, til þess að ekki sé unnt að fara í kringum ákvæði þessarar greinar í þeim tilfellum, þegar fiskur sá, sem

um er að ræða, hefir verið hauseður eða einhver annar líkamshluti hefir verið tekinn burt.

8. grein.

Bannað er að hafa um borð á fiskiskipi eða bát hverskonar sjófisk af þeim tegundum, sem taldar eru í fylgiskjali IV. og er undir þeim stærðum, sem þar eru ákveðnar fyrir hvern fisk. Allur slíkur fiskur skal þegar í stað settur aftur í sjóinn. Fiskinn má þó hafa um borð til þess að flytja hann til annara fiskimiða, og samningsríkin skulu gefa út reglugerðir um geymslu fisks um borð í fiskiskipum og bátum í þessu skyni.

9. grein.

Samningsríkin skulu setja lagafyrirmæli og framfylgja þeim um notkun veiðitækja á fiskiskipum þeirra og bátum til að veiða á makríl, sildartegundir, ál, fjörsung (*Trachinus draco*), rækjur, leturhumar eða lindýr, til þess að koma því til leiðar, að sérhver fiskur af tegundum þeim, sem um getur í fylgiskjali IV, og sem er undir þeirri stærð, sem þar er ákveðin, verði, að svo miklu leyti sem þetta verður með sanngirni talið framkvæmanlegt þegar í stað, settur aftur í sjóinn, eftir að hann hefir verið veiddur.

10. grein.

Þessi samningur gildir ekki um veiðar í þágu vísindalegra rannsókna eða um fisk, sem veiddur er í sambandi við slíkar veiðar, að öðru leyti en því, að þannig veiddan fisk má ekki selja eða sýna eða bjóða til sölu, nema því aðeins, að hann samsvari 7. grein þessa samnings og fylgiskjali IV.

11. grein.

Samningsríkin skuldbinda sig til þess að koma á fót fastri nefnd, og skal hvert þeirra tilnefna einn fulltrúa í hana.

Þessari nefnd skal skylt að athuga, hvort ástæða sé til að gera ákvæði þessa samnings viðtækari eða breyta þeim. Í þessu skyni skal nefndin ráðfæra sig við Alþjóða hafrannsóknaráðið og skal taka tillit til sérhverra tillagna, sem það gerir.

Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands mun kalla saman fund í þessari nefnd innan eins árs frá gildistöku samningsins og síðan að minnsta kosti einu sinni á ári.

Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands mun senda hinum samningsríkjunum dagskrá hvers fundar ekki síðar en einum mánuði fyrir byrjun fundarins. Formaður nefndarinnar skal senda fundargerðir hennar ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins, sem mun síðan senda fundargerðirnar áfram öllum ríkisstjórnunum, sem hafa undirritað eða gengið að samningnum.

Samningsríkin skuldbinda sig til þess að láta koma í framkvæmd, á þeim tíma, er fundargerðin tiltekur, allar tillögur nefndarinnar um vikkun eða breytingar á þessum samningi, sem allir nefndarfulltrúarnir hafa tjáð fyrirvaralaust samþykki sitt til.

Nefndin skal á fyrsta fundi sínum kjósa formann fyrir eitt ár og síðan setja sér fundarsköp. Þessum fundarsköpum má breyta smátt og smátt með meiri hluta atkvæða allrar nefndarinnar. Ef um jöfn atkvæði er að ræða í einhverju slíku máli, skal forseti hafa úrslitaatkvæði.

12. grein.

Með skriflegri yfirlýsingu til ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands getur samningsríki, við undirritun, fullgildingu, aðildartöku að samningnum, eða síðar, lýst yfir ósk sinni um það, að þessi samningur skuli gilda fyrir allar nýlendar þess eða einhverjar þeirra, fyrir lönd þess í öðrum heimsálfum, verndarríki, eða lönd, sem það stjórnar sem hjáleiguríkjum eða samkvæmt umboði, og skal þessi samningur gilda um öll þau jarðsvæði, sem nefnd eru

í slíkri yfirlýsingu, og ennfremur um fiskiskip og báta, sem skráðir eru þar eða sem þar eru í eign, þremur mánuðum eftir að ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins hefir mótttekið yfirlýsinguna. Ef slík yfirlýsing er ekki gefin, skal samningurinn ekki gilda um nein slík jarðsvæði.

Á sama hátt getur samningsriki hvenær sem er, með skriflegri tilkynningu til ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins, látið í ljós ósk sína um, að þessi samningur skuli ekki gilda lengur fyrir allar eða einhverjar nýlendur þess, um lönd þess í öðrum heimsálfum, verndarríki eða lönd, sem það stjórnar sem hjáleiguríkjum eða samkvæmt umboði, og sem þessi samningur hefir gilt um samkvæmt ákvæðum undanfarandi málsgreina, og skal samningurinn hætta að gilda um jarðsvæði þau, er nefnd eru í tilkynningunni, og um fiskiskip og báta, sem skráðir eru þar eða sem þar eru í eign, þremur mánuðum eftir að ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins hefir mótttekið tilkynninguna.

Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins mun skýra öllum ríkisstjórnnum, er hafa undirritað eða gengið að þessum samningi, frá öllum yfirlýsingum eða tilkynningum, sem hún móttækur samkvæmt tveimur undanfarandi málsgreinum, og skal hún, í hverju tilfelli, tilgreina þann tíma, er þessi samningur hefir hætt eða mun hætta að gilda um það jarðsvæði eða þau svæði, er um ræðir í yfirlýsingunni eða tilkynningunni, eftir því sem við á.

13. grein.

Þessi samningur skal fullgiltur. Fullgildingarskjölin skulu sett til geymslu í skjalasafni ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, sem mun tilkynna öllum ríkisstjórnnum, er hafa undirritað eða gengið að þessum samningi, um öll fullgildingarskjöl, er sett hafa verið til geymslu, og um það, hvenær það var gert.

14. grein.

Samningur þessi skal ganga í gildi þremur mánuðum eftir að allar ríkisstjórnirnar, er hafa undirritað samninginn, hafa afhent fullgildingarskjöl sín.

15. grein.

Sérhver ríkisstjórn (að undanteknum ríkisstjórnnum landa, er 12. grein gildir um), sem hefir ekki undirritað þennan samning, getur gengið að honum á hvaða tíma sem er eftir að hann hefir gengið í gildi samkvæmt 14. grein. Skal þá gengið að samningnum með skriflegri tilkynningu til ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, og skal hann þá ganga í gildi þegar eftir móttöku tilkynningarinnar. Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins mun tilkynna öllum ríkisstjórnunum, er hafa undirritað eða gengið að þessum samningi, um allar móttökur slíkra tilkynninga og um það, hvenær þær áttu sér stað.

16. grein.

Eftir að þrjú ár eru liðin frá gildistöku þessa samnings, samkvæmt 14. grein, er hægt að segja honum upp með skriflegri tilkynningu til ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands. Uppsögnin skal ganga í gildi að því er snertir þá ríkisstjórn, er gerir hana, þremur mánuðum eftir móttöku hennar, og mun ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins tilkynna hana samningsrikjunum.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir, með þar til fullu umboði, undirritað þennan samning í einu eintaki, er skal lagt til geymslu í skjalasafni ríkisstjórnar sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands.

Staðfest endurrit af samningnum skulu send þeim ríkisstjórnnum, er undirrita eða ganga að samningnum.

Gert í London þann 23. marz 1937, á ensku, frönsku og þýzku, og gilda allir þrír textarnir jafnt.

F. h. belgísku ríkisstjórnarinnar:
H. Baels. G. Gilson.

F. h. dönsku ríkisstjórnarinnar:
P. F. Erichsen.

F. h. þýzku ríkisstjórnarinnar:
Ernst Woermann. Alfred Willer.

F. h. ríkisstjórnar Stóra-Bretlands og Norður-Írlands:
Henry G. Maurice. Geo. Hogarth.

F. h. ríkisstjórnar Íslands:
Sveinn Björnsson. Árni Friðriksson.

F. h. ríkisstjórnar írska fríríkisins:
G. P. Farran.

F. h. ríkisstjórnar Hollands:
W. J. Janssens. J. J. Tesch.

F. h. ríkisstjórnar Noregs:
Johan Hjort. Johannes Sellag.

F. h. ríkisstjórnar Póllands:
Profr. Michal Siedlecki.

F. h. ríkisstjórnar Svíþjóðar:
K. A. Andersson.

Fylgiskjal I.

Skilgreining á Norður-Atlantshafi og aðliggjandi höfum.

Orðin „Norður-Atlantshaf og aðliggjandi höf“ þýða, að því er snertir samning þennan, Norður-Atlantshaf fyrir norðan miðjarðarlinu, þann hluta Norður-Íshafsins, er liggur milli 80° vestlægrar lengdar og 80° austlægrar lengdar, og ennfremur innhöf þeirra.

Fylgiskjal II.

Þau höf, sem eru undanþegin framkvæmd samningsins, eru:

- a) Miðjarðarhafið.
- b) Eystrasalt og dönsku sundin, að því leyti sem þau liggja fyrir sunnan og austan línu, sem væri dregin frá Hasenöhoved til Gniben, frá Korshage til Spodsbjerg, frá Gilbjerghoved til Kullen.

Fylgiskjal III.

- a) Á þeim hafsvæðum, sem liggja fyrir norðan 66° stig norðlægrar breiddar og fyrir suðaustan Greenwich hádegisbauginn, skal minnsta möskvastærð vera þannig, að þegar teygt er á möskvanum milli gagnstæðra horna, þá skuli flatt

- mælingartæki, sem er 105 millimetra breitt og 2 millimetra þykkt, geta auðveldlega komizt gegnum möskvann, þegar netið er blautt.
- b) Á öllum öðrum hafsvæðum, er þessi samningur gildir um, skal minnsta möskvastærð vera þannig, að þegar teygt er á möskvanum milli gagnstæðra horna, þá geti flatt mælingatæki, sem er 70 mm. breitt og 2 mm. þykkt, auðveldlega komizt í gegnum möskvann, þegar netið er blautt.

Fylgiskjal IV.

Þær fisktegundir, er 7. og 8. grein þessa samnings gilda um, og sú minnsta stærð á hverri tegund, er leggja má á land, hafa um borð eða selja, eru sem hér segir:

Fisktegundir:	Stærðartakmörk fyrir fiska í heilu líki, mældu frá snjaldursbroddi að sporðblökuenda. cm.
Þorskur (<i>Gadus callarias</i>)	24
Ýsa (<i>Gadus aeglefinus</i>)	24
Lýsingur (<i>Merluccius merluccius</i>)	30
Skarkoli (rauðspretta) (<i>Pleuronectes platessa</i>)	23
Langlúra (<i>Glyptocephalus cynoglossus</i>)	23
Þykkvalúra (<i>Microstomus kitt</i>)	23
Tunga (<i>Solea solea</i>)	21
Sandhverfa (<i>Scophthalmus maximus</i>)	25
Slétthverfa (<i>Scophthalmus rhombus</i>)	25
Stórkjafra (<i>Lepidorhombus whiff</i>)	23

Fylgiskjal V.

Skilgreining á fiskiskip eða bátur.

„Fiskiskip eða bátur“ þýðir sérhvert skip eða bát, sem notað er til þess að veiða eða verka sjávarfisk, og sérhvert skip eða bát, sem notað er eingöngu eða að nokkru leyti til flutninga á sjávarfiski.

Greinargerð.

Fry. þetta er flutt af sjávarútvegsnefnd samkvæmt beiðni ríkisstjórnarinnar, og fylgdu því svo látandi athugasemdir:

Í samráði við utanríkismálanefnd ákvað ríkisstjórnin að taka þátt í fiskimálafundi, er boðað var til af brezku ríkisstjórninni og hófst í London þann 17. marz 1937, og voru fulltrúar Íslands á þeim fundi þeir Sveinn Björnsson sendiherra og Árni Friðriksson fiskifræðingur. Var boðað til fundarins til þess að ganga endanlega frá samningi um stærð möskva fisknetja og lágmarksstærð ýmissa fisktegunda, sem setja mætti á land til sölu, en fulltrúum Íslands á fundinum var jafnframt falið að reyna, eftir megni, að vekja áhuga fundarmanna fyrir algerðri friðun ákveðinna klak- og vaxtasvæða fiskjar, svo sem Faxaflóa, og tókst, fyrir þeirra forgöngu, að fá gerða einróma samþykkt á fundinum þess efnis, að fundurinn vísaði því til alþjóða hafrannsóknaráðsins að taka friðun Faxaflóa upp á dagskrá næsta fundar ráðsins og gangast fyrir frekari vísindalegum rannsóknum, er nauðsynlegar mættu teljast, til þess að ganga úr skugga um, hvort viðhalda mætti eða auka fiskstofninn í hafinu við Ísland, eða jafnvel einnig í öðrum höfum, með friðun Faxaflóa í lengri eða skemmri tíma.

Alþjóða hafrannsóknaráðið hefir, í samræmi við ofangreinda ályktun, tekið að

sér rannsókn friðunarmálsins, en enda þótt svo sé, og að aðaláhugamál Íslendinga sé viðtækara en ákvæði samningsins, er frumvarp þetta fjallar um, fela í sér, telur ríkisstjórnin þó rétt, að samningurinn verði fullgiltur af Íslands hálfu og henni veitt sérstök lagaheimild til framkvæmda á ákvæðum samningsins. Má í því sambandi vísa til 11. gr. samningsins, er fjallar um skipun fastrar nefndar til athugunar á því, hvort ástæða kunni að vera til þess að gera ákvæði samningsins viðtækari eða breyta þeim, en með þátttöku af Íslands hálfu í slíku nefndarstarfi er fengin aukin trygging fyrir því, að friðunarmálanum verði haldið vakandi.

Auk tilvísunar að öðru leyti til ákvæða samningsins vísast til álits, er prentað er hér á eftir, frá Árna Friðrikssyni fiskifræðing, um samninginn:

Alþjóðasamningur um verndun nytjafiska.

Það er alkunnugt, að margir af nytjafiskum heimsins hafa eyðzt stórum vegna veiði síðari ára. Nægir þar að nefna skarköla, ýsu og lúðu hér við land, sem hafa gengið allmjög til þurrðar, einkum lúðan. Sömu söguna er að segja um margar fisktegundir í öðrum löndum. Alstaðar, þar sem nokkuð kveður að fiskiveiðum í sjó, eru menn að sjá það betur og betur, hvílíka nauðsyn ber til þess að gera ráðstafanir, sem að gagni mega koma, nytjafiskunum til hlífðar.

Tillögur um alþjóða friðun nytjafiska eiga sér þegar nokkra sögu að baki. Á alþjóðafundi, sem haldinn var í Haag árið 1930, þar sem voru saman komnir fulltrúar frá 48 ríkjum, þar á meðal Sveinn Björnsson sendiherra fyrir hönd Íslands, var samþykkt tillaga um að vernda nytjafiska fyrir óþarfa eyðileggingu veiðarfæranna. Tillagan sýndi hug fundarmanna til málsins, en lengra komst það ekki að svo stöddu. Dagana 23.—28. nóv. 1936 var svo haldin ráðstefna um friðun nytjafiska í London, og sátu hana fulltrúar frá 12 ríkjum. Engar fullnaðarákvarðanir voru teknar þar, en gert var ráð fyrir að efna til annars fundar snemma á árinu 1937.

Þessi fundur var haldinn í London dagana 17.—23. marz 1937, og mættum við Sveinn Björnsson sendiherra fyrir hönd íslensku ríkisstjórnarinnar. Þarna voru samankomnir fulltrúar frá 14 ríkjum, nefnilega Belgíu, Danmörku, Finnlandi, Frakklandi, Hollandi, írsku fríríkinu, Íslandi, Lettlandi, Noregi, Póllandi, Portúgal, Stóra-Bretlandi, Svíþjóð og Þýskalandi. Öllum fulltrúunum kom saman um það, að æskilegt væri að setja alþjóðalög um það, hvað möskvar í dragnótum og botnvörpum hverskonar mættu vera minnstir, sem og að lögbjóða lágmarksstærð á nytjafiskum ýmsum, sem seldir væru á markaði eða fluttir í land til annara þarfa. Samkomulag náðist allgreiðlega um lágmarksstærð möskva, en um lágmarksstærð nytjafiska voru menn síður á eitt sáttir.

Árangurinn af ráðstefnunni varð sá, að fulltrúar frá 10 löndum rituðu nöfn sín undir samning um ofangreind efni, að tilskilinni síðari fullgildingu. Meðal þeirra vorum við Sveinn Björnsson fyrir hönd Íslands.

Það er litill vafi á því, að samningur þessi mun öðlast fullgildinguna í öllum þeim löndum, sem að honum standa, og væri æskilegt, að við Íslendingar skærumst þar ekki úr leik. Í raun og veru stígum við engin ný spor, sem geta tálmað fiskiveiðum vorum með fullgildinguna þessa samnings, en því til stuðnings skal þetta tekið fram:

a) Möskvastærðir þær, sem nú eru almennt notaðar á íslenskum togurum, munu vera svipaðar, eða sízt minni en sú lágmarksstærð á möskvum, sem gert er ráð fyrir í samningnum.

b) Í reglugerð um dragnótaveiðar í landhelgi, sem atvinnumálaráðuneytið gaf út 14. maí þ. á., er möskvastærð þeirra dragnóta, sem leyft er að nota, miklu meiri en gert er ráð fyrir hér. Lágmarksstærðir þær á nytjafiskum, sem settar eru í reglugerðinni, eru einnig 2—3 cm. stærri en samsvarandi lágmarksstærðir í þessum samningi.

Reykjavík, 11. okt. 1937.

Árni Friðriksson.